

Utbyggnad av tunnelbanan till Nacka kommun

Politisk överenskommelse om en tunnelbanelösning för Ostsektorn

Stockholms läns landsting, Stockholms stad samt Nacka och Värmdö kommuner är överens om att gemensamt genomföra en förstudie kring en utbyggnad av tunnelbanan till Nacka kommun. Utgångspunkten är att skapa en hållbar, effektiv och kapacitetsstark lösning för kollektivtrafiken i Ostsektorn som skapar bättre förutsättningar för bostadsbyggande och arbetsmarknad och som leder till ökat resande med kollektivtrafik och ett bättre fungerande trafiksystem i hela Stockholms län.

Överenskommelsen är ett led i arbetet med att rusta och bygga ut kollektivtrafiken inom Stockholms län enligt överenskommelsen mellan staten och Stockholmsregionen december 2007.

Växande kollektivtrafik för ett växande Stockholms län

Stockholms län växer snabbare än beräknat och allt fler väljer att bo, leva och arbeta inom länets gränser. En befolkningstillväxt med närmare 40 000 invånare per år medför ett antal utmaningar, däribland ökat transportarbete och kapacitetsbrist i kollektivtrafiken. Prognoserna visar att resande med bil i länet kommer att öka i något snabbare takt än resandet med kollektivtrafik om inget annat görs eller annat trendbrott sker. En konstant, eller sjunkande, andel kollektivtrafik kommer att resultera i ökande trängselproblem, längre restider och ett som helhet dåligt fungerande trafiksystem.

I ett framtida Stockholms län, med uppemot tre miljoner invånare i mitten av detta sekel, måste fler transporter ske på samma yta som idag. För att upprätthålla ett fungerande transportsystem som erbjuder medborgarna effektiva resor krävs att omfattande nysatsningar görs på kapacitetsstarka kollektivtrafiklösningar.

Effektiva förbindelser för Ostsektorn

Stockholms läns ostsektor, bestående av Nacka och Värmdö kommuner, är ett område som snabbt ökar sin befolkning. Enligt SL väntas resandet från Nacka och Värmdö ha ökat med 45 procent år 2030. Ytterligare 30 000 människor beräknas bo i ostsektorn inom tio år med nuvarande utveckling. Det nuvarande kollektivtrafiksystemet får allt svårare att möta den växande efterfrågan. Utan strukturella åtgärder för en snabb och effektiv kollektivtrafik för ostsektorn riskerar kollektivtrafikens andel i detta område att minska med negativa konsekvenser för trafiksystemet som helhet och sämre möjligheter för medborgarna att förflytta sig.

En effektivare kollektivtrafiklösning för Ostsektorn har stor betydelse för den framtida utvecklingen bostadsbyggandet. En parallell planering av växande kollektivtrafik och bostadsbyggande skapar nya möjligheter för Ostsektorn att bidra till Stockholmsregionens bostadsförsörjning på ett långsiktigt hållbart sätt.

En tunnelbaneutbyggnad till Nacka kommun är ett steg i ett omfattande arbete för att säkerställa ett effektivt trafiksystem i hela Stockholmsregionen.

Överenskommelse om en framtida tunnelbana till Nacka

Stockholms läns landsting, Stockholms stad, Nacka kommun och Värmdö kommun är överens om att inleda en förstudie om en utbyggnad av tunnelbana till Nacka kommun. Överenskommelsen avser en ambition att gemensamt arbeta för ett snabbt genomförande av en tunnelbaneutbyggnad. Eventuella åtgärder vad avser andra delar av trafiksystemet ligger utanför denna överenskommelse.

Överenskommelsen bygger på följande:

- Förstudien påbörjas snarast. Kostnaden för förstudien bedöms till 20 miljoner kronor. Kostnaderna delas lika mellan landstinget, Stockholms stad och Nacka kommun.
- Förstudien ska i detalj undersöka ett sträckningsalternativ i en bergtunnel via östra Södermalm och Hammarby sjöstad. Detta alternativ är prioriterat i den politiska överenskommelsen. Förstudien ska också studera alternativ till denna sträckning i syfte att skapa ett beslutsunderlag som säkerställer en kostnadseffektiv lösning av de resandebestånd som finns.
- En politisk styrgrupp bildas för att följa arbetet med förstudien i syfte att säkerställa en god samverkan mellan olika beslutande organ. Styrgruppen ska bestå av tre representanter från varje part i överenskommelsen, vilket innebär att oppositionen i respektive parts beslutande församling bereds plats i styrgruppen. Ordföranden i landstingets trafiknämnd är sammankallande i styrgruppen.
- Förstudien beräknas vara klar under 2013.

Målsättning med utbyggd tunnelbana till Nacka kommun

Det övergripande målet med utbyggnad av tunnelbana till Nacka kommun är att skapa en hållbar, effektiv och kapacitetsstark lösning för kollektivtrafik för Ostsektorn som bidrar till ett bättre fungerande trafiksystem i hela Stockholmsregionen.

Utbyggnaden av tunnelbana till Nacka ska specifikt bidra till att:

- Förbättra kollektivtrafikförsörjningen i östra Södermalm, Hammarby sjöstad, Nacka samt i Ostsektorn som helhet.
- Förbättra möjligheterna till bostadsbyggande i främst Nacka kommun med målsättningen att bygga nya bostäder för minst 40 000 personer.
- Förbättra förutsättningarna för arbetsmarknaden i Stockholmsregionen genom bättre bostadsförsörjning och effektiva, hållbara arbetsresor.
- Minska flaskhalsproblematiken vid Slussen och i övriga T-banenätet genom en ny tunnelbaneförbindelse över Saltsjö-Mälarsnittet som ger Ostsektorn en effektiv anslutning till T-centralen.
- Bidra till att öka det kollektiva resandet till och från Ostsektorn och därigenom underlätta ett bättre fungerande trafiksystem i hela Stockholmsregionen.

Genomförandet av förstudien

Förstudien ska utgå från miljöbalkens direktiv om förstudie. Vid nybyggnation av spårbunden trafik tillämpas miljöbalken och lagen om byggande av järnväg. Direktiv ges här om att en förstudie ska tas fram i syfte att:

- Identifiera och analysera problem i nuvarande transportsystem
- Ge underlag för beslut om objektet ska utredas vidare eller ej
- Kartlägga förutsättningar inför fortsatt arbete
- Utgöra underlag till länsstyrelsens beslut om projektet kan innebära betydande miljöpåverkan (BMP).

Indelning i arbetssteg

Förstudien skall fungera som underlag för fortsatt planering, framtida upphandling och byggnation av tunnelbana till Nacka. Den ska kunna ligga till grund för framtida arbete med genomförandeplan. Förstudiens arbete rapporteras löpande till den politiska styrgrupp som har tillsatts för att övervaka arbetet. Detta arbete ska följa tre faser enligt nedan.

Fas I: Kartläggning av sträckningar och finansieringsalternativ

Förstudiens första fas ska kartlägga och presentera möjliga sträckningar och undersöka kostnaderna för dessa. Tre alternativa sträckningar ska undersökas i syfte att säkerställa ett bra beslutsunderlag, varav alternativet med bergtunnel via östra Södermalm och Hammarby sjöstad (alternativ A) är prioriterat i den politiska överenskommelsen. De andra alternativen är sänktunnel via Södermalm och Hammarby sjöstad (alternativ B) samt en ostligare sträckning (alternativ C). Den idéstudie om kollektivtrafiklösningar för Ostsektorn som SL utarbetat för landstinget ska vara ett underlag i arbetet.

Fas II: Sammanställning av effekter

Förstudiens andra fas ska belysa och sammanställa konsekvenser, relaterade till nuvarande såväl som framtida förhållanden, för respektive alternativ. Förstudien ska också bedöma kostnaderna för respektive alternativ. Kostnadsbedömningarna ska ligga till grund för fortsatta överväganden av projektets finansiering mellan de olika parterna och staten.

Fas III: Rekommendation

Förstudiens tredje och avslutade fas ska utgöras av en rekommendation till val av sträcka och finansieringsalternativ, baserat på sammanställningen av konsekvenser.

Uppföljning av åtgärder

Syftet med denna politiska överenskommelse är att säkerställa att bästa möjliga samverkan uppnås när det gäller planering av sträckning, stationslägen, stadsbyggnad och koppling till övriga trafiksystemet. Det bedöms som betydelsefullt att involvera samtliga parter synpunkter i dessa frågor på ett tidigt stadium i planeringen. För att detta ska kunna uppnås är ett nära engagemang i arbetet från parterna nödvändigt. Kontinuerliga uppföljningar ska göras med den politiska styrgrupp som ska utses för att följa arbetet .

Christer G Wennerholm,
Ordförande i trafiknämnden i Stockholms
läns landsting

Erik Langby,
Kommunstyrelsens ordförande, Nacka
kommun

Sten Nordin,
Finansborgarråd, Stockholms stad

Lars-Erik Alversjö,
Kommunstyrelsens ordförande,
Värmdö kommun